

УДК 657.43
Шовдра Інна

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

Shovdra Inna

Ternopil Ivan Puluj National Technical University
ORGANIZATION OF ACCOUNTING WITH SUPPLIERS AND CONTRACTORS

Організація розрахунків з постачальниками та покупцями має велике значення. В умовах приведення національної економічної системи України у відповідність з вимогами ринкової економіки і міжнародними стандартами сучасний стан економіки характеризується необґрунтованими політичними подіями, некерованими інфляційними процесами, нестабільністю суспільних зв'язків та іншими несприятливими для розвитку економіки чинниками.

Постачання товарів та послуг для суб'єкта господарювання основною діяльністю якого є дистрибуція певної низки товарів та послуг на кінцевого споживача є ключовою ланкою контролю. Процес постачання складається з певних етапів. Головними з яких є такі: планування поставок; укладання договорів на поставку; розрахунки за отримані товари/послуги; отримання товарів/послуг відповідно до договорів поставок; контроль поставок і розрахунків.

Бухгалтерський облік розпочинається з етапу оплати рахунку-фактури, відповідно виникає об'єкт бухгалтерського обліку – розрахунки з постачальниками. Проте, потрібно розуміти, що перед контролюючими органами відповідатиме бухгалтер, якщо попередні етапи, а саме: «Укладення договору на поставку, його погодження та умови», прописані в ньому не будуть відповідати змісту проведеної операції. Наприклад, якщо у договорі прописано оплата товару/послуги постачальнику лише після його надходження/виконання, а здійснено оплату та підтверджуючого документа немає – це може вважатися не раціональним використанням коштів, а навіть у деяких випадках «відмивання» грошей.

Регламентується ведення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками завдяки П(с)БО 11 «Зобов'язання» [4]. Формуванням взаємовідносин із постачальниками в першу чергу передують процес укладення договірних відносин. При цьому виникає юридичне зобов'язання, яке не відображається в рахунку бухгалтерського обліку та у балансі. Його відображення в обліку розпочнеться лише тоді коли сторони перейдуть до виконання взятих на себе обов'язків, тобто в першу чергу підписання договірних відносин з обох сторін та початок здійснення розрахункових операцій.

Схема бухгалтерського обліку договірних відносин наведена на рисунку 1.

Для обліку розрахунків з постачальниками щодо одержання товарно матеріальних цінностей та послуг використовують рахунок 63 «Розрахунки з постачальникам та підрядниками», де деталізують їх за субрахунками[2]: 631 Розрахунки з вітчизняними постачальниками; 632 Розрахунки з іноземними постачальниками; 633 розрахунки з учасниками ПФГ.

Також субрахунок 631 деталізується на аналітичні рахунки: 6311 Розрахунки з вітчизняними постачальниками (товари); 6312 Розрахунки з вітчизняними постачальниками (послуги)

Деталізована аналітика по субрахунках допомагає краще розуміти і читати оборотно-сальдову відомість і аналізувати заборгованість по первинній документації [1].

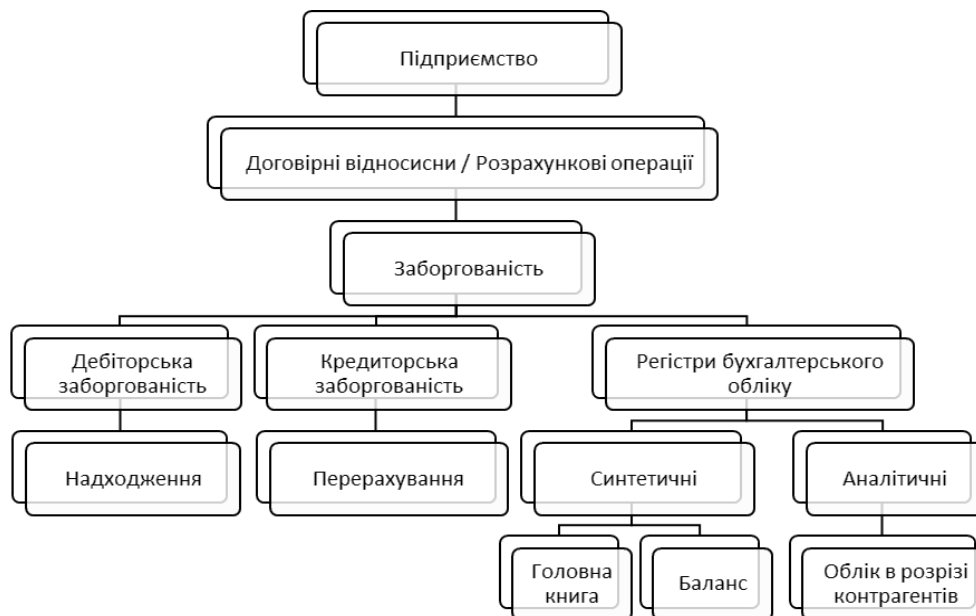

Рис. 1. Бухгалтерський облік договірних відносин

Завдання бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками – забезпечити накопичення, обробку, узагальнення інформації для відображення в бухгалтерському обліку та надання корисної, достовірної інформації про стан розрахунків управлінському персоналу.

За результатами проведеного аналізу висвітлено основні аспекти організації бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. Основною причиною виникнення розрахункових операцій з постачальниками та підрядниками є укладення договору, в результаті чого з'являються юридичні зобов'язання, а при наявності розрахункових документів – бухгалтерські. Оскільки ситуація в країні негативно впливає на своєчасність отримання первинної документації, що є основою бухгалтерського обліку, тому суспільство нам надало можливість розвиватися – використовувати електронні системи в розвитку електронного документообігу [3]. Зменшення частки дебіторської заборгованості по ТОВ Агросем спричинено активним використанням систем обміну документами: «Вчасно», «М.Е.Дос», «FlyDoc».

Список використаної літератури:

1. Беккер Т.В. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками. Молода наука України. Перспективи та пріоритети розвитку науково-практична заочна конференція Київ: 2012. Том 1.С. 8-9
2. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Подмешальська Ю.В., Чакалова Н.С. Бухгалтерський облік: навч. метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 602 с.
3. Оляднічук Н.В. Удосконалення обліку та аудиту розрахунків із постачальниками та підрядниками. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2021. № 47. С. 86–92. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2021/47-2021/12.pdf>
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>.